

Szent Kereszt ünnepe, 2014. szeptember 14.

Bevezetés

A legendaszerű história szerint, Nagy Konstantin császár édesanyja buzgólkodásának köszönhetően, 320. szeptember 14-én találták meg Krisztus keresztjét. 335. szeptember 13-án szentelték fel a Szentsír bazilikát. Másnap, először mutatták be a népnek a megtalált kereszt ereklyét. Azóta minden évben megemlékezik a liturgia erről az eseményről, és olyan erős ünnepi ranggal, hogy ez az ünnep kiszorítja a vasárnap liturgiáját is, mint most is a 24. évközi vasárnapét. Mi mennyire tiszteljük üdvösségünk szent jelét? Megemeljük e kalapunkat, ha elhaladunk előtte?

Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket.

Kirié litánia

Add Urunk, hogy ne a nyakunkban hordott kereszt értékre legyünk büszkék, hanem arra, hogy a kereszt tanítása szerint élhetünk. Uram, irgalmazz!

Add Urunk, hogy távol legyen tőlünk másban dicsekednünk, mint a Te keresztedben, mely által számunkra a világ megfeszített és mi is világ számára. Krisztus kegyelmezz.

Add Urunk, hogy a nyakunkban hordott kereszt emlékeztessen arra, hogy mi is példád szerint hordozzuk keresztjeinket. Uram irgalmazz!

Evangelium után

A mai ünnepet a Liturgia a Szent Kereszt felmagasztalása ünnepének nevezi. Miért nevezi annak? – Mert Jézus keresztalála nemcsak azokra a tanítványokra hatott drámai erővel, akik közvetlenül közlelől voltak részesei az igazságtalan, és kegyetlen eseményeknek. A feltámadás után is súlyos kérdéseket vetett fel Jézus, látszat szerint szégyenletes halála a keresztben.

Nemcsak a rómaiak tekintették a legszégyenteljesebb kivégzési módnak a keresztre-feszítést, hanem a Szentírás is.

A keresztényeknek szembe kellett nézniük ezzel a ténnyel, és magyarázatot kellett erre adniuk. Az érvelésük Jézus tanítására épült: Arra, hogy Ő nem saját bűneiért halt meg, hanem az emberiség bűneiért, mi bűneinkért.

Jézus Krisztus a Nikodémusszal folytatott beszélgetésében maga állítja párhuzamba keresztalálát azzal az ószövetségi eseménnyel, amelyet a Mózes által keresztre erősített rézkígyó jelentett a zsidó nép életében. Amint az a zsidó népet mentette meg a kígyó marásától, a haláltól, úgy az ő keresztje pedig az egész emberiséget a Sátán marásától, az örök haláltól.

Az Úr Jézus szavaival: „Amint Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy fogják fölemelni az Emberfiát is, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.”

A megtalált kereszt ereklye első, Jeruzsálemben történt felmutatása, „felmagasztaltatása” óta, a katolikus liturgia, így a nagypénteki kereszt előtti hódolat, a régebbi népi áhítat, a keresztfát mindig hódolattal illette. A keresztfában nem csak a borzalmas szenvedés eszközét látja a liturgia, hanem a győzelem jelét is, ezért ünneppel emlékeztet rá.

A kereszt, a katolikus templomnak és katolikus tájnak legjellegzetesebb szakrális ismertetőjele. Ott magaslanak a templomtornyok csúcsain. A hegycsúcsokon, az útszéleken, utak kereszteződésénél, s faluszélén.

Mily erős volt valamikor a kereszt tisztelete. A kereszt mellett elhaladva a hívő férfiak megemelték a kalapjukat, az asszony nép pedig keresztet vetett. Adytól vett sorokat idézek:

Havas Krisztus-kereszt az erdön,
Holdas, nagy, téli éjszakában:
Régi emlék. Csörgős szánkóval
Valamikor én arra jártam
Holdas, nagy, téli éjszakában

Az apám még vidám legény volt,
Dalolt, hogyha a keresztre nézett
Én meg az apám fia voltam

Ki unta a faragott képet.
S dalolt, hogyha a keresztre nézett

Húsz éve elmúlt, gondolatban
Ott repül a szánom
S amit akkor elmulasztottam,
Megemelem kalapom mélyen.
Ott repül a szánom a mélyben
Ott repül a szánom az éjben.

Nem is oly régen, még ritkították az út és faluszéli keresztet. A TSZ tulajdonába került földekről eltávolították, jobb esetben temetőbe vitték.

Ma is, levéttetik a nem keresztény kormányok a keresztény országokban is a keresztet iskoláik, középületeik faláról, s az emberek nyakából. És csodálkoznak azon, hogy országuk, s maga az egykor keresztény Európa, muzulmánává válik.

Az egykor keresztény Európában ritkulnak, a kereszténnyé válókban meg sűrűsödnek a keresztet. Dél- Nyugat Indiában jártam a tavasszal. Csodálkozva tapasztaltam, hogy szinte mindenütt ott vannak az útmentén, de a falvakban és városokban is a kis keresztény szentélyek és keresztet, emlékeztetve a járóelőket üdvösségünk szent jelére. Miért? Mert bátran vallják Pál apostol ma is időszzerű szavaival: „A megfeszített Krisztus botrány a zsidóknak, a pogányoknak esztelenség, nekünk hívőknek azonban Isten **ereje** és bölcsessége.”

Különösen is az, – ebben a kaotikus, erkölcs nélküli világban. És különösen is, az egykor elsorvasztásra ítélt falvainkban, az ország útján függő, s földre néző Krisztus, arcán szelíd mosolyával, – szó szerint idézem továbbiakban, mutatis mutandis a ma is aktuális vers sorait:

A falu népét nézi csöndesen,
Amint ballagva munkából megyen.

...A magyar Krisztus, a falusi szent
Hiszen nekik is megváltást izent.

Olyan testvéri áldással tekint
Feléjük és biztatja híveit.

Feje fölött a nyárfa is magyar,
A fecske is és egy a zivatar,

Mely őt paskolja, s a falut veri
És folyton buzgó őt szent sebei

Nem a magyarság sorsát hirdetik?
És ki segít már, ha ő sem segít?

Megkeresztelésünktől, sírba tételünkig, keresztel együtt élő, keresztet hordozó Testvéreim! Minden látszat ellenére, Ő, a keresztet függő segített mindig, a múltban, Ő segít a jelenben és hitünk szerint a jövőben is.

Ámen